

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלופות אפוטרופסות

נוהל להבטחת רציפות תפקודית במצב חירום

שם הנוהל:	נוהל כללי להבטחת רציפות תפקודית במצב חירום (יישום תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (נגישות לשירותי שעת חירום במסגרות לאנשים עם מוגבלות), תשפ"א – 2021)
אחראי ניהול:	עו"ד אשרת אפרתי
יחידה ארגונית:	היחידה הארצית לפיקוח על אפוטרופסים וחלופות אפוטרופסות
מספר ניהול:	1.1.0006
תחום:	אפוטרופסות
תאריך פרסום משוער:	עדכון אחרון: 10.4.2025 10.4.2025

תוכן עניינים

1	נוהל להבטחת רציפות תפקודית במצב חירום
2	מטרת הנוהל
2	הגדרות
4	פרק א' – יצירת קשר וסיוע במצב חירום
4	1. חלות הנוהל
4	2. כללי
4	2.1 חובת יצירת קשר
5	2.2 הערכות בשגרה ליצירת קשר בשעת חירום
5	2.3 הערכות בשגרה לסיוע בשעת חירום
6	2.4 יצירת קשר בשעת חירום
6	2.5 סיוע בשעת חירום
6	2.6 סיוע מרחוק
7	פרק ב' – הערכות לפינוי מוקדם של אדם עם מוגבלות בביתו
7	1. כללי
7	2. מועמדים לפינוי מוקדם
7	3. הכנות לפינוי מוקדם

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

4. מידע לכוחות הפינוי _____ 8
5. פעולות שבשגרה שעל האפוטרופוס לבצע _____ 8
6. האפוטרופוס הכללי כגורם אחראי _____ 8
- פרק ג' – נוהל הערכות לפינוי מוקדם של אדם עם מוגבלות ממסגרת _____ 9
1. חלות הנוהל _____ 9
2. כללי _____ 9
3. הנחיות למצבי חירום שיחייבו שהייה רציפה במקום ייעודי _____ 9
4. הכנות נוספות לצורך רציפות תפקודית בחירום _____ 10
- אישורים ועדכונים _____ 10
- נספחים _____ 11

מטרת הנוהל

יישום הוראות בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (נגישות לשירותי שעת חירום במסגרות לאנשים עם מוגבלות), תשפ"א – 2021 (להלן: "התקנות"), אשר בין היתר קובעות כי "גורם אחראי" יכין נוהל המסדיר בין היתר, יצירת קשר במצב חירום, הערכות לפינוי מוקדם של אדם עם מוגבלות מביתו או ממסגרת, המחייב את האפוטרופסים המקצועיים ואת מיופי הכוח (ראה "הגדרות") לפעול על פיו, וזאת מתוך דאגה לשלומם של האדם כאמור וכחלק משמירה על רציפות תפקודית במצבי חירום שונים.

הגדרות

כאמור בפרק א' סעיף 1 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (נגישות לשירותי שעת חירום במסגרות לאנשים עם מוגבלות), תשפ"א – 2021 (להלן: "התקנות") ועיקרם:

"אדם עם מוגבלות", "גוף ציבורי", "נציב" ו"נציבות" – כהגדרתם בסעיף 5 לחוק;

"אזור בטוח" – מקום שמספק מיגון הולם ומותאם למצבי חירום שונים, שעל סוגיהם, מאפייניהם, והנחיות השימוש בהם הורה הגא, בתוקף סמכותו לפי חוק ההתגוננות האזרחית, ובכלל זה מרחב מוגן ושטח פתוח למצב חירום של רעידת אדמה;

"איש קשר" – כל אלה:

- (1) מי שאדם עם מוגבלות הביע את רצונו שיהיה איש הקשר שלו למצבי חירום;
- (2) בן משפחה שבפועל משמש המטפל עיקרי לאדם עם המוגבלות בכל מה שנוגע לענייניו במסגרת;
- (3) אפוטרופוס או מיופה כוח של האדם עם המוגבלות;
- (4) במקרה שהאדם עם המוגבלות לא הביע את רצונו לאיש קשר כאמור ואם לא קיים איש מהאמורים בפסקאות (2) ו-(3) – מי שצוות המסגרת בחר שיהיה איש הקשר של האדם עם המוגבלות למצבי חירום;

"אפוטרופוס" – אפוטרופוס שמינה בית משפט לפי פרק ג' לחוק הכשרות לענייניו האישיים של אדם בלבד או לעניינים אלה ולעניינים נוספים;

"בית חולים" – כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940;

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

"בן משפחה" – בן זוג, בת זוג, בן, אם, אב, אח או אחות, סב, סבתא, נכד, נכדה, דוד, דודה, בן דוד, בת דודה, ובני זוגם;
"גורם אחראי" – גוף ציבורי שמתקיים בו אחד מאלה לפחות:

(1) מספק למסגרת רישיון או אישור לפי דין לעצם השירות הייעודי שאותו היא מספקת לאדם עם מוגבלות;

(2) מפקח על פעולתה של המסגרת בקשר לשירות הייעודי האמור בפסקה (1);

* לעניין נוהל זה האפוטרופוס הכללי (א.א.)

"חוק הכשרות" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

"מועמד לפינוי מוקדם" – אדם עם מוגבלות שמקבל שירות בביתו ממסגרת לשירותי יום, שפניו במצב חירום עם כלל הציבור
יעמיד אותו בסיכון הגבוה ביותר לחייו, אלא אם כן יפונה קודם לפינוי כלל הציבור;

"מיופה כוח" – כמשמעותו בסעיף 32 ב(א) לחוק הכשרות, לפי ייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף, לענייני האישיים של הממנה
בלבד או לעניינים אלה ועניינים נוספים;

"מסגרת" – מסגרת לשהות ממושכת או מסגרת לשירותי יום;

"מסגרת לשהות ממושכת" – סידור לשהות ממושכת לאדם עם מוגבלות, מחוץ לביתו או בהעמדת מגורים לרשותו, ובכלל זה
דיור תומך כגון מעון, הוסטל או דירה בדיור תומך בקהילה, ומקבץ דיור ציבורי לקשישים עצמאיים; לעניין שירותים בתחום
הבריאות – אלה בלבד: בית חולים גריאטרי, בית חולים סיעודי או בית חולים פסיכיאטרי, וכן שירותים בתחום הדיור לפי
חוק שיקום נכי נפש בקהילה;

"מסגרת לשירותי יום" – שירות ציבורי ייעודי לאדם עם מוגבלות, הניתן לו בביתו, או במקום ייעודי שאינו מסגרת לשהות
ממושכת, לרבות שירותי שיקום, חינוך, תעסוקה וסיעוד; לעניין שירותים בתחום הבריאות – שירותים כאמור לפי חוק שיקום
נכי נפש בקהילה בלבד;

"מסגרת חדשה" – מסגרת שהחלה לפעול ביום התחילה או לאחריו;

"מעון" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על מעונות;

"מפעל" – מפעל חיוני או מפעל למתן שירותים קיומיים, כהגדרתם בחוק עבודה בחירום;

"מפעיל מסגרת" – מי שמפעיל מסגרת, לרבות מכוח רישיון, אישור לפי דין או חוזה;

"מצב חירום" – מצב חירום כהגדרתו בסעיף 19 מ(א) לחוק, מצב מיוחד בעורף או שעת התקפה כהגדרתם בחוק ההתגוננות
האזרחית, או מצב הדורש התגוננות אזרחית כהגדרתה באותו חוק, או אירוע חירום אזרחי כהגדרתו בסעיף 90א לפקודת
המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971;

"מקום ייעודי" – מקום שמחזיקה מסגרת ובו היא מספקת שירות ייעודי לאדם עם מוגבלות;
"מרחב מוגן" – כל אחד מאלה:

(1) מרחב מוגן כהגדרתו בתקנות מפרטים לבניית מקלטים;

(2) מרחב פנימי בבניין שנמצא מתאים לפי הנחיות הגא;

הגדרות לנוהל זה בתקנות – הוראות לאפוטרופסים ומיופי כוח בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף (סעיף 17 לתקנות)

בפרק זה תהיה למונחים המשמעות האמורה בתקנה 1 ונוסף על כך יחולו אלה:

"אדם" – אדם שמונה לו אפוטרופוס, או ממנה כהגדרתו בסעיף 32א לחוק הכשרות לפי העניין;

"איש קשר" – כל אחד מהמנויים בפסקאות (1), (2) ו-(4) בהגדרה "איש קשר" שבתקנה 1;

"האפוטרופוס הכללי" – כמשמעותו בחוק הכשרות;

"אפוטרופוס מקצועי" – תאגיד שמונה אפוטרופוס לפי סעיף 34(א)(2) לחוק הכשרות או אפוטרופוס מקצועי כהגדרתו בסעיף
34(ב) לחוק הכשרות.

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

פרק א' – יצירת קשר וסיוע במצב חירום

1. חלות הנוהל

נוהל זה יחול על כל מסגרת שמספקת שירות לאדם עם מוגבלות, למעט מסגרת לשהות ממושכת שהאדם עם מוגבלות אינו יוצא ממנה כחלק משגרת השהות בה (תקנה 6(ב)).

2. כללי

2.1 חובת יצירת קשר

- 2.1.1** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף ליצור קשר עם האדם עצמו או באמצעות אנשי קשר, באופן שגגיש לכל אחד מהם, לצורך בירור מצבו, צרכיו ומתן סיוע, לרבות באמצעות הגעה למקום שבו הוא נמצא, הכול בהתחשב בנסיבות מצב החירום; יושם דגש על ריבוי אפשרויות ליצירת קשר באמצעים שונים, ובאמצעות אנשי קשר שונים, בייחוד למקרה שלא ניתן להגיע למקום שבו נמצא האדם עם המוגבלות;
- 2.1.2** היערכות ומוכנות של האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף לספק סוגי סיוע לאדם בייחוד, לגבי מסגרות לשהות ממושכת לאנשים עם מוגבלות עצמאיים, ולמסגרות לשירותי יום – היערכות לסיוע במקרים שבהם בעת מצב חירום לא יוכלו אותם אנשים לדאוג לצורכיהם הקיומיים, כגון השגת תרופות, מזון ומים, ובכלל זה תיאום של מסגרת כאמור מול הגורמים המפורטים בפסקה (א) להספקת צרכים אלה; וכן, לגבי מסגרת לשירותי יום – גם יצירת קשר עם האדם לצורך הפגת מתחים וסיוע בהתמודדות עם מצב החירום;
- 2.1.3** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף להיערכות ומוכנות מול מפעיל מסגרת לשירותי יום למצב שבו אנשים עם מוגבלות אינם מגיעים למקום ייעודי של המסגרת או ששירות של מסגרת הניתן בביתם הופסק, עקב מצב חירום מתמשך, לביצוע אלה לפחות;
- 2.1.4** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף להדרכת צוות המסגרת והאנשים עם המוגבלות ובני משפחותיהם, אם תתאפשר בנסיבות מצב החירום, על אופנית קשורת מרחוק באמצעים טכנולוגיים שונים שזמינים בידיהם;
- 2.1.5** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף לשמור על קשר עם האנשים עם המוגבלות ובני משפחותיהם לפי צורכיהם, סיוע בתחומים של הפגת מתחים והתמודדות עם מצב החירום, הכוונה לגורמי טיפול הנוגעים בדבר, ואם מתאפשר בנסיבות מצב החירום – ביצוע ביקורים בבית האדם עם המוגבלות, בייחוד לצורך המשך מתן שירות שהמסגרת נו תנת בשגרה בביתו האפוטרופוס הכללי יורה בנוהל על תכיפות מזערית מצופה ליצירת הקשר;
- 2.1.6** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף להכווין מרחוק לביצוע פעילויות דומות לאלה שמתבצעות במסגרת, לרבות פעילות גופנית, למידה, ופעילות בתחומי הפנאי, אם מתאפשרות בנסיבות מצב החירום;
- 2.1.7** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף לדאוג להיערכות המסגרת לקבלת פניות במצב חירום מאנשי קשר בנוגע לאדם עם מוגבלות שבמסגרת, ומתן מענה;
- 2.1.8** על האפוטרופוס או מיופה כח מתמשך שנכנס לתוקף לדאוג למידע חשוב שיש לדווח לאפוטרופוס הכללי בשים לב למצב החירום ולסדרי העדיפויות המתחייבים באותו עניין;
- 2.1.9** לגבי סוגי סיוע שמסגרת אינה מסוגלת לספק – על האפוטרופוס או מיופה הכח שנכנס לתוקף, לדאוג לדרכי יצירת קשר וחבריה עם גורמים שתפקידם להציל ולסייע בחירום, לאחר תיאום עימם, כגון הגא, רשות הכבאות וההצלה, המשטרה, מגן דוד אדום, גורם אחראי והרשות המקומית.

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

2.2 הערכות בשגרה ליצירת קשר בשעת חירום

- 2.2.1** האפוטרופוס יגבש את הנהלים ויכין רשימה של אנשים להם הוא משמש אפוטרופוס, המתגוררים בקהילה ואשר ייתכן ויצטרכו סיוע בשעת חירום. הרשימה תכלול את הפרטים הבאים בהתאם לטבלה המצורפת בנספחים: שם מלא; מספר תעודת זהות; דרכי התקשרות עם האדם (מספרי טלפון; דרך שכן/נה וכדומה); כתובת מדויקת (כולל מספר דירה, קומה, וכד') פרטים מיוחדים (כגון: כלב, שער נעול); שפה; סוג המוגבלות; דרכי תקשורת מיוחדות עם האדם (שפת סימנים, איסור נגיעה וכד'), אנשי קשר רלוונטיים וכן כל פרט נוסף שנראה לו רלוונטי. יש לשים דגש על ריבוי אפשרויות ליצירת קשר באמצעים שונים, ובאמצעות אנשי קשר שונים, בייחוד למקרה שלא ניתן להגיע למקום שבו נמצא האדם עם המוגבלות.
- 2.2.2** רשימה זו תועבר למחלקת הרווחה ברשות המקומית, והאפוטרופוס ידאג לעדכן את רשויות הרווחה על כל שינוי במצבו של כל אדם. כמו-כן, רשימה זו תועדכן אחת לשנה לפחות.
- 2.2.3** האפוטרופוס ידאג ליצור קשר עם הרווחה בכל רשות מקומית רלוונטית, על מנת לתאם העברת הרשימה וכן כל מידע רלוונטי נוסף, שיכול לסייע בשעת חירום ליצירת קשר עם האדם.
- 2.2.4** הרשימה תועבר גם לאפוטרופוס הכללי, לממונה האחראי על יישום תקנות אלו.

2.3 הערכות בשגרה לסיוע בשעת חירום

על האפוטרופוס לדאוג בשגרה –

- 2.3.1** להכין מיפוי של צרכים בסיסיים במצבי חירום של האנשים שמקבלים שירות מהמסגרת:

נושאים למיפוי:

- 2.3.1.1** צרכים חיוניים/קיומיים – כגון: מזון, מים ותרופות
- 2.3.1.2** צרכים אחרים: פעילות פנאי, פעילות גופנית וכד'
- 2.3.1.3** צרכים רגשיים: הפגת מתחים, ליווי מקצועי בעת הצורך וכד'
- 2.3.2** להכין מידע רלוונטי כדי להעבירו במצב חירום לכוחות הסיוע כאשר לא יוכל לספק אותו בעצמו. לדוגמה רשימת התרופות של כל האדם, לאיזה מועדון הוא הולך בשגרה ומהי פעילות הפנאי בשגרה ומי מספק אותה.
- 2.3.3** להכין אמצעי הקשר והנחיות לגורם מסייע כיצד לתקשר עם אדם עם מוגבלות במצב חירום כשהוא מגיע לספק לו סיוע.
- 2.3.4** על האפוטרופוס להיערך לספק סוגי סיוע לאדם כאמור בנוהל; בייחוד, היערכות לסיוע במקרים שבהם בעת מצב חירום לא יוכלו אותם אנשים לדאוג לצורכיהם הקיומיים, כגון השגת תרופות, מזון ומים, ובכלל זה תיאום מול הגורמים המפורטים להלן להספקת צרכים אלה: פיקוד העורף, רשות הכבאות וההצלה, המשטרה, מגן דוד אדום, גורם אחראי והרשות המקומית.
- 2.3.5** על האפוטרופוס להיערך למצב שבו האנשים להם הוא מונה כאפוטרופוס אינם מגיעים למקום הפעילות הקבוע שלהם מחוץ לביתם (כגון: מועדון, מפעל לתעסוקה מוגנת וכיוצ"ב) או ששירות הניתן להם דרך קבע בביתם הופסק, עקב מצב חירום מתמשך, לביצוע אלה לפחות:
- 2.3.6** הדרכת צוות העובדים והאנשים להם הוא מונה כאפוטרופוס ובני משפחותיהם, אם תתאפשר בנסיבות מצב החירום, על אופני תקשורת מרחוק באמצעים טכנולוגיים שונים שזמינים בידיהם;

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלופות אפוטרופסות

- 2.3.7** שמירה על קשר עם האנשים להם הוא מונה כאפוטרופוס ובני משפחותיהם לפי צורכיהם, כולל היערכות לסיוע בתחומים של הפגת מתחים והתמודדות עם מצב החירום, הכוונה לגורמי טיפול הנוגעים בדבר, ואם מתאפשר בנסיבות מצב החירום.
- 2.3.8** היערכות לביצוע ביקורים בבית האדם לו הוא מונה כאפוטרופוס בייחוד לצורך המשך מתן שירות שהאדם מקבל בשגרה בביתו ;
- 2.3.9** היערכות להכוונה מרחוק לביצוע פעילויות דומות לאלה שהאדם רגיל לבצע בשגרה לרבות פעילות גופנית, למידה, ופעילות בתחומי הפנאי, אם מתאפשרות בנסיבות מצב החירום ;
- 2.3.10** היערכות האפוטרופוס לקבלת פניות במצב חירום מאנשי קשר בנוגע לאדם לו הוא מונה כאפוטרופוס וכן היערכות למתן מענה כזה בשעת חירום ;
- 2.3.11** על האפוטרופוס להיערך להעברת מידע חשוב שיש לדווח לאפוטרופוס הכללי בשים לב למצב החירום ולסדרי העדיפויות המתחייבים באותו עניין ;

2.4 יצירת קשר בשעת חירום

- 2.4.1** בעת חירום, על האפוטרופוס ליצור קשר עם האדם באמצעות אמצעי הקשר שנקבעו בסעיף 2.2.1 לנוהל זה. במידה ולא ניתן ליצור קשר עם האדם, יש לנסות ליצור קשר עם אנשי הקשר שנקבעו בסעיף 2.2.2 לנוהל זה ואם לא ניתן ליצור קשר גם עימם, יש לוודא הגעה למקום מגוריו של האדם ובירור מצבו (בין במישורין ע"י האפוטרופוס ובין באמצעות אנשי קשר שונים, שהוגדרו מראש לצורך כך, כגון : שכן, קרוב משפחה וכד').
- 2.4.2** בירור מצב של האדם יכלול בדיקת מצבו הפיזי, מצבו הרגשי (ע"פ התרשמות המבקר שהגיע) וכן מהם צרכיו.

2.5 סיוע בשעת חירום

- 2.5.1** בשעת חירום, יפעל האפוטרופוס בהתאם למצב החירום, ההנחיות והנהלים הקיימים, וכן בהתאם להיערכותו המוקדמת, ככל הניתן ובכלל זה, יפעל לסיפוק צרכיו של האדם :
- 2.5.2** צרכים קיומיים : במקרים בהם האדם דואג בעצמו לצרכים קיומיים (כגון מים, מזון ותרופות) – אך במצב חירום ייוקק לסיוע להשגתם, יש לוודא שהוא זוכה לעזרה הראויה לשם כך.
- 2.5.3** צרכים שכדי למלאם על האדם לצאת מהמקום בו הוא שוהה (כגון טיפולים רפואיים משמרי חיים).
- 2.5.4** הפגת מתחים ותמיכה רגשית, וחברתית - תמיכה מרחוק או באמצעות הגעה למקום הימצאו של האדם – על האפוטרופוס לדאוג גם לאופן הספקתם של הצרכים - מרחוק או באמצעות הגעה למקום הימצאו, או אחר (למשל : סיוע להובלת האדם למקום אחר).

2.6 סיוע מרחוק

- כאשר אין צורך להגיע לאדם, או לא ניתן להגיע אל האדם, על האפוטרופוס לדאוג לסיוע לאדם מרחוק :
- 2.6.1** הדרכה לשימוש באמצעים זמינים לתקשורת מרחוק : הן לעובדי התאגיד והן לאדם ולאנשי הקשר שלו.
- 2.6.2** שמירה על קשר – טלפונית או באמצעים דיגיטליים, לפחות אחת ליום וביקורים – בהתאם לצורך, אך לא פחות מפעם בשבוע.
- 2.6.3** הפגת מתחים והתמודדות עם מצב החירום.
- 2.6.4** הכוונה מרחוק לביצוע פעילויות דומות לאלה שהאדם רגיל לבצע דרך שגרה, לרבות פעילות גופנית, למידה, ופעילות בתחומי הפנאי.
- 2.6.5** במקרה בו התאגיד אינו יכול לספק את צרכי האדם בעצמו, יש לדאוג לכך שצרכיו יסופקו ע"י אחד מגורמי הסיוע/ההצלה הרלוונטיים :

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

2.6.5.1 דיווח על הצרכים

2.6.5.2 על האפוטרופוס להמשיך ולעקוב אם ניתן הסיוע או שלא ניתן.

2.6.5.3 על האפוטרופוס לדווח לאפוטרופוס הכללי, על כל האנשים הנזקקים לסיוע בעת החירום וכיצד פעלו לסיפוק סיוע זה. ובמקרה שלא הצליחו לספק כל צרכיו של האדם, יש לפרט את הסיבות לכך. הדיווח ייעשה במייל ובעת הצורך גם טלפונית – הדיווח ייערך מיד לאחר מיפוי כל האנשים וצרכיהם בעת החירום ולפחות אחת לשבוע.

פרק ב' – הערכות לפינוי מוקדם של אדם עם מוגבלות בביתו

1. כללי

על האפוטרופוס לוודא כי יש בידיו פרטים מדויקים לגבי מקום מגוריו של כל אדם לו הוא מונה כאפוטרופוס וכן מהם צרכיו היומיומיים של כל אדם, בהתאם לתקנה 3(ב) לתקנות.

- 1.1 מידע לגבי תרופות, מזון, וציוד אישי, חיוניים שנדרשים להיות זמינים לאדם עם מוגבלות, בעת פינוי או לאחריו;
- 1.2 מידע חיוני לגבי אדם עם מוגבלות שנדרש שיהיה זמין למי שמסייע לו בעת פינוי ולאחריו; מידע כאמור יכלול, בין היתר, פרטים מזהים, אנשי קשר, צרכים קיומיים, תרופות משמרות חיים ומינון נתינתן, בדיקות רפואיות חיוניות וטיפולים משמרי חיים שמבוצעים בשגרה, ודרכי תקשורת עימו, לפי העניין; מידע חיוני כאמור יהיה זמין למי שמסייע לאדם עם המוגבלות בעת פינוי ולאחריו, כגון באמצעות כרטיס אישי שנושא אדם עם מוגבלות;
- 1.3 אמצעים הנדרשים לליווי והובלת אדם עם מוגבלות במצבי חירום שונים, ובכלל זה חיית שירות – הצורך בפינויה עם האדם והדאגה לה;

2. מועמדים לפינוי מוקדם

- 2.1 האפוטרופוס יכון רשימה של אנשים להם הוא משמש אפוטרופוס, אשר יהיו מועמדים לפינוי מוקדם, אם וכאשר יוחלט על כך.
- 2.2 רשימה זו תכלול את שמות האנשים אשר האפוטרופוס סבור כי ראוי שיפנו לפני האוכלוסייה הכללית, הן בשל מוגבלות פיזית ובן בשל מוגבלות קוגניטיבית כלשהיא.
- 2.3 הרשימה תכלול, שם מלא; מספר תעודות זהות; דרכי התקשרות עם האדם (טלפון, באמצעות שכן/ה וכד'); כתובת מדויקת (כולל מספר דירה, קומה, וכד'); פרטים מיוחדים (כגון: כלב, שער נעול); שפה; סוג המוגבלות; דרכי תקשורת מיוחדות עם האדם (שפת סימנים, איסור נגיעה וכד'); דרך הפינוי המתאימה (שכיבה, ישיבה, הליכה).

3. הכנות לפינוי מוקדם

- 3.1 האפוטרופוס ידאג להכנת רשימת אנשי קשר לאנשים להם הוא משמש אפוטרופוס, ודרכי התקשרות נגישות עימם במצב חירום (תקנה 1); לכל אדם תכלול רשימת אנשי הקשר שלו את כל אלה:
  - 3.1.1 מי שאדם עם מוגבלות הביע את רצונו שיהיה איש הקשר שלו למצבי חירום;
  - 3.1.2 בן משפחה שבפועל משמש המטפל עיקרי לאדם עם המוגבלות בכל מה שנוגע לענייניו במסגרת;

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

- 3.2 האפוטרופוס ידאג כי לאדם המועמד לפינוי מוקדם, יהיה כל הנדרש לו לשם תפקוד מיטבי בעת הפינוי, כגון: בגדים להחלפה, כלי רחצה והיגיינה, תרופות קבועות, אמצעים מיוחדים הנדרשים לו לתפקוד יומיומי תקין.
- 3.3 האפוטרופוס יודיע לאדם, או לאיש קשר שלו, כי הוא מועמד לפינוי מוקדם; יסביר לו את הסיבה ואת משמעות הפינוי המוקדם, ככל הניתן; וכן ימסור לו את יעד הפינוי (ככל שהוא יודע); משך הפינוי וכן כל פרט נוסף שהאפוטרופוס סבור כי יקל על האדם בעת הפינוי המוקדם.
- 3.4 אם לאדם יש צורך בליווי בעת הפינוי המוקדם, ידאג האפוטרופוס לליווי מתאים.

4. מידע לכוחות הפינוי

על האפוטרופוס להכין עבור כוחות הפינוי מידע אשר יסייע בידם לפנות את האדם המיועד לפינוי מוקדם בשעת חירום:

- 4.1 צורת הפינוי (בשכיבה, בשיבה או בהסעה רגילה)
- 4.2 האם יש לאדם מלווה/אוהאם יש צורך במלווה
- 4.3 מהו הציוד הנדרש לפינוי (כסא גלגלים, בלון חמצן, חיית שירות וכד')
- 4.4 הערות מיוחדות

5. פעולות שבשגרה שעל האפוטרופוס לבצע

- 5.1 לדאוג לאיתור דרך נגישה לצורך מילוט ממוגן של כל אדם לו הוא משמש אפוטרופוס בשעת החירום, בין מקום מגוריו של האדם למקום המיועד להגעת רכב הפינוי
- 5.2 לדאוג להחזקת רשימת אנשי הקשר מוכנה וזמינה לשימוש בהתאם לתקנה 3 לנוהל זה – רשימה כוללת של כל אנשי הקשר לגבי כלל האנשים להם הוא משמש אפוטרופוס.
- 5.3 הדרכת צוות העובדים (קיימים, ומצטרפים חדשים) בנוהל הפרטני בהתאם לתקנה 34 (ב) לתקנות.
- 5.4 תרגול לפחות אחת לשנה בהתאם לתקנה 34 לתקנות.

6. האפוטרופוס הכללי כגורם אחראי

האפוטרופוס הכללי ייצור בשגרה קשר עם כוחות הסיוע הרלוונטיים (כגון: כיבוי אש והצלה, משטרה, מד"א, מרכז השלטון המקומי, פיקוד העורף) על מנת להבין מהם צרכי ההכנות הנוספים לפינוי מוקדם וידאג כי האפוטרופסים המקצועיים יתרגלו נוהל זה לפחות אחת לשנה.

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

פרק ג' – נוהל הערכות לפינוי מוקדם של אדם עם מוגבלות ממסגרת

1. חלות הנוהל

נוהל זה יחול על כל מסגרת שמספקת שירות לאדם עם מוגבלות (שהות ממושכת, שירותי יום במקום ייעודי, שירותי יום בבית האדם)

2. כללי

האפוטרופוס או מיופה כוח יבצע הכנות לצורך בניית יכולת ומוכנות להמשך מתן שירותים לאנשים עם מוגבלות במצב חירום במקום ייעודי או בבתיהם; הכנות אלה יהיו גם ליום שלאחר סיום מצב החירום; הוראות הגורם אחראי למסגרת תהיה גם בנושאים שיפורטו להלן.

3. הנחיות למצבי חירום שיחייבו שהייה רציפה במקום ייעודי

3.1 האפוטרופוס יכין של רשימה של אנשים להם הוא משמש אפוטרופוס, לגבי מצבים בהם תידרש שהייה רציפה במקום ייעודי של כל סוגי המסגרות לבחינת הצרכים והמענים בהתאם לתקנה 32(א). הרשימה תפרט בהתאם לטבלה המצורפת **כנספח א**

3.2 פירוט המצבים הייחודיים שמסגרת עלולה להימצא בהם בעת מצב חירום:

3.2.1 אנשים עם מוגבלות שבמסגרת ואנשי הצוות אינם יכולים להתפנות מהמקום הייעודי של המסגרת (לדוגמה – תרחיש מלחמתי / שלג, שבו המשך השהיה במסגרת עלול לסכן אחלק מהם ויש לפנותם, אך אין אפשרות האנשים עם מוגבלות)

3.2.2 לא ניתן לספק סיוע לאנשים עם מוגבלות ולאנשי הצוות, שמצויים במקום הייעודי של המסגרת (לדוגמה – תרחיש מלחמתי / שלג, שבו נדרש סיוע מן החוץ להמשך השהיה במסגרת אך לא ניתן לספקו עקב קשיים אצל מי שאמור לספק את הסיוע)

3.2.3 קיימות הגבלות או איסורים על אנשים עם מוגבלות או אנשי צוות, לצאת מהמקום הייעודי (לדוגמה: מצב חירום של מגיפה (כגון הקורונה), שבה אסור לאנשים לצאת מהמסגרת כדי להגן עליהם)

3.2.4 לאנשים עם מוגבלות שנמצאים במקום ייעודי של מסגרת (לשהות ממושכת או לשירותי יום) יש צרכים ייחודיים קיומיים: הם נזקקים לאחד או יותר מהאמצעים המפורטים להלן, שהם משמרי או מצילי חיים, וצוות המסגרת מספק, מסייע לצורך או להפעיל, אותם:

א. הזנה ייחודית

ב. תרופות

ג. אמצעי אחר שנדרש לאספקת חשמל רציפה או לתנאים אחרים (כגון מחולל חמצן, מכונת הזנה)

3.2.5 בהתאם לכל המצב ייחודי לפי 3.2.1-3.2.4 יש לפרט עבור כל אדם את המידע הבא:

א. הצפי לשהייה רציפה של המסגרת במצב ייחודי (גם כתלות בסוג מצב החירום)

ב. פירוט צרכים קיומיים וצרכים חיוניים אחרים

ג. פירוט המענים האפשריים לצרכים השונים

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

4. הכנות נוספות לצורך רציפות תפקודית בחירום

בהתאם לתקנה 32(א)(3)(א) על האפוטרופוס לבצע הכנות נוספות לצורך רציפות תפקודית בחירום עבור אנשים שאינם עצמאיים השוהים בכל סוג של מסגרת (שהות ממושכת, מסגרת לשירותיים):

4.1 הכנת ערכת חירום והפגה שתימצא במצב חירום במרחב מוגן לאנשים עם מוגבלות:

4.1.1 תכולת הערכה תכלול: עזרה ראשונה, תאורת חירום, מוצרי היגיינה בסיסיים, ביגוד חלופי. תכולת הערכות תותאם לכמות וצרכיה האנשים עם מוגבלות שבמסגרת, לצורך שמירה על רציפות תפקודית למקרה שמתארכת השהייה במרחב המוגן.

הערה: הערכה חייבת להימצא בשגרה במרחב המוגן כשהיא כוללת לפחות את אמצעי העזרה הראשונה ותאורת החירום (אם לא מותקנת תאורת חירום במרחב) את שאר הפריטים בערכה חייבים להשלים מיד עם תחילת מצב החירום.

4.1.2 סוג המרחב מוגן – הערכה תימצא לפחות במרחבים מוגנים שהם מרחב מוגן תקני (עומד בהוראות תקנות המפרטים לבניית מקלטים); אין חובה שתימצא במרחבים מוגנים כדוגמת הכי מוגן שיש.

4.1.3 האפוטרופוס ידאג כי מסגרת לשירותיים שאנשים עם מוגבלות מגיעים אליה בהסעות מאורגנות - תאותר דרך נגישה לצורך מילוט ממוגן של אדם עם מוגבלות משטחי הפנים של מבני המסגרת לשטחי החוץ - למקום המיועד להגעת רכבי הפינוי (כגון רציף היסעים)

מצורף בזה הצעה לבחינת הצרכים בנספחים

אישורים ועדכונים

נושא	תפקיד	שם	תאריך
כתיבת הנוהל	ממונה תקנות לשעת חירום	עוה"ד אשרת אפרתי	9.4.25
בדיקה ואישור דרג ניהולי	מנהלת היחידה הארצית	עוה"ד עינת הלר	9.4.25
אישור סופי	המשנה לאפוטרופוס הכללי	עוה"ד גלי גרוס	9.4.25

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

נספחים

נספח א' לפרק ג'

חלק א' – הנחיות למצבי חירום שיחייבו שהייה רציפה במקום ייעודי

1. הנחיות לגבי מצבי חירום שבהם תידרש שהייה רציפה במקום ייעודי של מסגרת מכל הסוגים (לשהות ממושכת לשירותי יום); להלן הצעה לבחינת הצרכים והמענים (ההכנות), לפיקטיגוריות של מקרים [32(א)(1)+(2)]:

א	ב	ג	ד	ה
#	מצבים ייחודיים שמסגרת עלולה להימצא בהם בעת מצב חירום	הצפי לשהייה רציפה של המסגרת במצב ייחודי (גם כתלות בסוג מצב החירום)	פירוט צרכים קיומיים, וצרכים חיוניים אחרים	פירוט המענים האפשריים לצרכים השונים
1	אנשים עם מוגבלות שבמסגרת ואנשי הצוות אינם יכולים להתפנות מהמקום הייעודי של המסגרת לדוגמה – תרחיש מלחמתי / שלג, שבו המשך השהיה במסגרת עלול לסכן אחלק מהם ויש לפנותם, אך אין אפשרות האנשים עם מוגבלות			
2	לא ניתן לספק סיוע לאנשים עם מוגבלות ולאנשי הצוות, שמצויים במקום הייעודי של המסגרת לדוגמה – תרחיש מלחמתי / שלג, שבו נדרש סיוע מן החוץ להמשך השהיה במסגרת אך לא ניתן לספקו עקב קשיים אצל מי שאמור לספק את הסיוע			
3	קיימות הגבלות או איסורים על אנשים עם מוגבלות או אנשי צוות, לצאת מהמקום הייעודי לדוגמה : מצב חירום של מגיפה (כגון הקורונה), שבה אסור לאנשים לצאת מהמסגרת כדי להגן עליהם			

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

א	ב	ג	ד	ה
4	<p>לאנשים עם מוגבלות שנמצאים במקום ייעודי של מסגרת (לשהות ממושכת או לשירותי יום) יש צרכים ייחודיים קיומיים:</p> <p>הם נזקקים לאחד או יותר מהאמצעים המפורטים להלן, שהם משמרי או מצילי חיים, וצוות המסגרת מספק, מסייע לצורך או להפעיל, אותם:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. הזנה ייחודית 2. תרופות 3. אמצעי אחר שנדרש לאספקת חשמל רציפה או לתנאים אחרים (כגון מחולל חמצן, מכונת הזנה), <p>הערה: את הקטגוריה הזו יש לבחון בשתי סיוואציות:</p> <ol style="list-style-type: none"> א. כאשר קטגוריה זו נחשפת לאחד המצבים הייחודיים בשורות 1 עד 3 ב. מצב חירום כלשהו שלא מתקיים בו אחד המצבים המתוארים בעמודות 1 עד 3 			

נספח ב' לפרק ג'

האפוטרופוס הכללי – תבחינים מומלצים לאיתור מועמד לפינוי מוקדם

רקע: מועמד לפינוי מוקדם הוא אדם עם מוגבלות שגר **בביתו**, והליך הפינוי שלו מורכב (נדרש ציוד להובלתו, רכב מיוחד...), נדרשת לו הערכות מקדימה, ונדרש לפנותו למוסד מתאים (מבחינת כוח אדם ותשתיות) [במילים אחרות - אדם שלא ניתן לפנותו יחד עם כלל הציבור המתפנה (באותם רכבים, תהליכים ולקלוט באותם מקומות), בהתחשב ברצונו של האדם והגורם המשמעותי שאיתו הוא מתגורר.

יחידת הפיקוח על אפוטרופסים וחלומות אפוטרופסות

קבוצה	טור א' - מגורים	טור ב' - תפקוד	טור ג' - עורף חברתי	הערות
1	האדם גר בביתו (ולא במסגרת חוץ ביתית שדואגת לכל צרכיהם (מעון, הוסטל, בית אבות, מחלקה סיעודית, וכו'))	ילד נכה (קטין) שזכאי לקצבת שירותים מיוחדים (שר"מ) מהביטוח הלאומי של 188% לפחות,	הילד חי בדירה שבה מתגורר ילד נכה נוסף שיש לו מוגבלות משמעותית	
2		אדם בגיר שזכאי לקצבת שירותים מיוחדים (שר"מ) מהביטוח הלאומי של 188% לפחות,	הוא חי לבד בדירה או שמי שגר עימו בדירה אינו מסוגל לסייע לו בשעת חירום (עקב מוגבלותו, גילו המופלג, או שמדובר בתא משפחתי שאינו מתפקד)	
3		אדם בגיר שזכאי לקצבת סיעוד ברמה 5 או 6 (מי שקיבל 9 נקודות לפחות במבחן תלות בזולת), {הערה: אופן קבלת הקצבה [כתשלוש חודשי או כשירות מחברת סיעוד] – אינו רלבנטי}	הוא חי לבד בדירה או שמי שגר עימו בדירה אינו מסוגל לסייע לו בשעת חירום (עקב מוגבלותו, גילו המופלג, או שמדובר בתא משפחתי שאינו מתפקד)	
4		אדם עם מוגבלות נפשית, קוגניטיבית (כולל אוטיזם), או שכלית, שתפקודו ירוד מאוד, אינו עצמאי, אינו מסוגל לבצע בעצמו פעולות במצב חירום כדי להגן על עצמו או לקיים את עצמו	הוא חי לבד בדירה או שמי שגר עימו בדירה אינו מסוגל לסייע לו בשעת חירום (עקב מוגבלותו, גילו המופלג, או שמדובר בתא משפחתי שאינו מתפקד)	
5		אדם במצב רפואי מורכב (כגון מונשם, נתמך נשימה, באשפוז בית)	---	

נספח ג' לפרק ג' – טבלת אקסל

טבלה פנימי מוקדם
פוטרופוס תאגיד.xlsx

טבלת אקסל ליישום
הנוהל והסברים.xlsx